

Romeinen 3:1-20.

Rode draad van Romeinen 1+2.

Paulus wil *'gehoorzaamheid die uit geloof voortkomt'* bewerken bij mensen (1:5). Het evangelie is *Gods reddende kracht*, die dat bewerkt door het geloof *zowel bij Joden als bij heidenen* (1:16).

Alleen zó veranderen mensen tot echt rechtvaardig levende mensen. Alleen *door geloof* in dit evangelie gaan mensen passen bij God en worden ze werkelijk gehoorzaam, *'rechtvaardig voor God'* of *'door God als rechtvaardig aangenomen'* (1:17).

Paulus wijst op allerlei zonden in de wereld waaruit blijkt hoe ongeloof mensen bederft en hoe nodig dit herstellende evangelie is (1:18b-32).

Onfatsoenlijke zondaren en fatsoenlijke ongelovigen begaan dezelfde kernzonde: zij allen laten God praten en geloven niet in Hem (2:1). Zij doen allen wat in 1:18-23 staat – ook al leven velen fatsoenlijker dan anderen en keuren zij grove zonden af (vraag je af: op grond waarvan doen deze fatsoenlijke ongelovigen dat?).

God beoordeelt alle mensen op het punt of zij werkelijk met Hem en dus ook naar zijn wil willen leven. Uit hun daden blijkt of ze Hem werkelijk erkennen (geloven) of niet. Op deze manier beoordeelt God zowel Joden als heidenen (2:9-11). De wet aanhoren of hebben, of Jood zijn of besneden zijn (of bijbelse waarheden beamen) is niet beslissend!! **Beslissend voor God is of je zijn woorden hoort EN DOET** (2:13,25,28).

De uiterlijke besnijdenis wilde leren dat de Joden zich innerlijk moesten besnijden. *Door echt te geloven en te wandelen met God*, gebruiken ze de kracht van Gods Geest waardoor ze innerlijk besneden worden en veranderen (2:29). Als mensen geloven gebruiken zij Gods kracht en werkt die kracht in hen door. Het gaat samen en tegelijk op (zie intermezzo punt I).

De Bijbel zegt enerzijds dat God het doet (innerlijk besnijden – Deut 30:6), maar anderzijds dat wij, mensen het moeten doen (Deut 10:16).

Smv: De Joden worden dus net zo beoordeeld als heidenen: op hun daden waarin al of niet blijkt dat ze God erkennen en geloven (= de kernzonde niet hebben zoals beschreven in 1:18b-23).

Romeinen 3:1-8.

Paulus voelt aan dat bij de christenen in Rome, de vraag op zou kunnen komen: 'Eh ... alles goed en wel Paulus, maar de Joden zijn toch Gods bijzondere volk? Door te zeggen dat zij op dezelfde manier als de heidenen beoordeeld worden doe je net of er geen verschil is.

Hebben de Joden dan geen streepje voor bij God? (3:1).

Paulus zegt: Jazeker, ze zijn bevoorrechte mensen!! Ze hebben bv Gods onderwijs en de besnijdenis (3:2). Dat geeft hen meer inzicht, maar ook meer verantwoordelijkheid. En het blijft gelden: als Joden ongelovig leven, baten al die voorrechten helemaal niets! Dan gaan ze alsnog verloren - net als ongelovige heidenen (3:3a).

Paulus voelt aan dat mensen nu zouden kunnen redeneren: 'maar als Joden verloren gaan - is God dan niet ontrouw of onbetrouwbaar, omdat Hij zijn beloften aan hen dan niet vervult?'

Dat laatste is natuurlijk onzin. God is volgens de Schriften altijd betrouwbaar (3:4)

Overigens (dit schrijft Paulus niet maar veronderstelde hij wellicht als bekend; het lijkt me goed voor ons dit te overwegen): als God zijn aanbod aan mensen niet vervult, omdat die mensen God niet (willen) geloven, wordt Hij daardoor natuurlijk niet ontrouw. God maakt zijn beloften immers alleen waar aan mensen, als zij die in geloof aanvaardden en met God op weg gaan naar wat beloofd is (bv naar het beloofde land). God blijft trouw – Hij stelt immers zelf het geloof (en

geloofsgehoorzaamheid) vrijwel altijd als voorwaarde voor het vervullen van zijn beloften. Het is terecht, dat Hij mensen (ook Joden) veroordeelt als ze niet geloven.

In vers 4 citeerde Paulus een woord uit de Schrift, wat mensen soms als smoes voor hun vasthouden aan zonden misbruiken. Dat haalt Paulus aan (3:5), maar hij heeft er geen goed woord voor over. Die redenering ontkent eigenlijk dat God rechter over de wereld zou kunne zijn. Dat is echt onzinnig. Dan zou de Schrift ten onrechte over een oordeel van God over de wereld spreken (3:6)!

Dan wijst Paulus nog even op de valse en rare beschuldiging, dat christenen zondigen prima zouden (moeten) vinden. Alsof GóD zonden prima zou vinden. Dat is gewoon laster (3:7,8). Paulus gaat er niet echt op in. De Bijbel is immers van A t/m Z helder, dat God mensen die zonden willen blijven vasthouden zal veroordelen. Dus zulke dwaze pratens vragen om Gods veroordeling (3:8c).

Samenvattend: Joden zijn wel bevoorrecht boven heidenen, maar worden toch op gelijke wijze beoordeeld als de heidenen!

Romeinen 3:9-20.

Ja, als Joden zijn wij (zegt Paulus) beoordeeld door God. Niemand kan dat ontkennen. Maar van onszelf (van nature, dus zonder geloof) zijn we net als de heidenen.

De enige weg tot behoud (tot God) is geloof – dat is ook voor de Joden altijd zo geweest. Het Oude Testament vertelt dat veel Joden ongelovig leefden (niet allen; zie Rom 4). God maakte dan verwijten daarover aan de ongelovigen in zijn eigen volk. Lees wat God zelfs weleens over zijn eigen uitverkoren mensen zei (3:9-18). In de citaten die Paulus aan elkaar plakt blijkt, dat (veel) Joden in zonden leefden en door de kernzonde (= ongelof) beheerst werden. Niet alleen heidenen, maar ook Joden die onder de wet leefden (19a) vonden door ongelof allerlei zonden 'normaal' en '*lagen in de macht van de zonde*' (9).

Zonder geloof wordt aan iedereen het zwijgen opgelegd (19b). Paulus spreekt hier steeds samenvattend over alle mensen (stervelingen, 20) zonder geloof. Geen enkel mens wordt rechtvaardig of hemels door eigen kracht. Niemand kan zich door eigen kracht opwerken tot het niveau van Gods gerechtigheid (de levensstijl die hoort bij Gods mensen). Kijk maar naar de Joden, die wel met de wet werkten maar zonder geloof. Echt veranderen kan alleen *door geloof* – dat is steeds de boodschap van Paulus. Het gaat hem immers om *de gehoorzaamheid van het geloof* (de levensstijl die uit het geloof in Gods aanbod van zijn hulp/kracht voortkomt en groeit – 1:5).

Samenvattend: Zonder geloof is ieder een goddeloze zondaar.

De uitspraken in Romeinen 3:10ev lijken absolute uitspraken over alle mensen. Bewijzen de aangehaalde uitspraken, dat er in het OT geen rechtvaardigen of Godvrezenden waren? Paulus zal dit niet beweren. Dan zou hij in strijd zijn met heel het OT. De citaten zeggen dat er tijden waren dat de zondaren de overhand hadden in Israël. Als je de context leest waaruit geciteerd is, zie je dat daar vaak gesproken wordt over rechtvaardigen, die leefden voor God! In 3:11,12 wordt geciteerd uit Psalm 14:1-3. Dat dit geen absute waarheden zijn blijkt, want in dezelfde psalm lees je over '*mijn volk*' (4), '*Gods volk*' (7) en over '*de rechtvaardigen*' (5). Zulke mensen waren er toen dus ook en die zijn er altijd geweest. De bidder van Psalm 143, waaruit ook geciteerd wordt, noemt zich '*Gods knecht*' en leeft echt voor God! De geciteerde uitspraken zijn dus algemene uitspraken, die vertellen dat in de tijd van die Psalmen misdadigers het voor het zeggen hadden. Zo kunnen we ook vandaag Nederland typeren als een goddeloos land, zonder te zeggen dat er geen gelovigen meer zijn. Paulus gebruikt de

citaten hier om aan te tonen dat Joden zonder geloof net zo goed goddeloos en zondaars zijn als heidenen! Joden zijn dus van nature (door hun Joodse bloed) niets beter dan heidenen, maar gelijk.

Samenvattend: Met de citaten die Paulus hier aanhaalt uit het OT wil hij niet bewijzen, dat er in de tijd vóór Christus geen gelovigen of rechtvaardigen waren! Dat zou niet alleen in strijd zijn met de Schriften, maar ook met zijn eigen schrijven in Romeinen 1,2 en 4.

Paulus heeft benadrukt dat God zowel heidenen als Joden beoordeelt op het punt of ze geloven in Hem. Ook mensen *onder de wet* (Joden) waren zonder geloof strafwaardig voor God (**3:19**). **Zonder geloof kan niemand in harmonie met God komen (rechtvaardig worden).**

Geloven = leven in vertrouwen op God en zijn hulp – waardoor het leven naar zijn wil mogelijk wordt.

In Rom 4 zal Paulus uitgebreid aantonen dat geloof ook in het OT de weg ten leven was (de weg tot rechtvaardigheid) en dat ook mensen in het OT die weg al gingen – al was het helaas meestal niet de meerderheid van het volk. Die weg van geloof werd in de tijd van het OT zelfs vaak onbekend. Zo was het grotendeels ook in de dagen van Jezus en Paulus. Een trieste realiteit, die Jezus en de apostelen steeds tegenkwamen. Denk aan de Joodse leiders die zo vieselijk dachten. Israël leefde toen in geestelijke duisternis. Het is een wonder dat er nog gelovigen waren (zoals Jozef, Maria, Zacharias, Elisabet, enz). Het gevolg was, dat de weg die Jezus en de apostelen verkondigden helemaal nieuw leek (ook voor Saulus e.a.) – maar de weg van het geloof was altijd al de weg die God wees in de Thora en de profeten.

‘Wet doet zonde kennen’ (3:20c)

Nu begrijpen we de woorden van Paulus in 3:20c ook (beter). Inderdaad leert God ons door zijn wet wat zonde is en wat niet. Dus krijgen we door de wet meer kennis van wat zonde is. Maar ... betekent dit ook, dat we die zonden niet kunnen afwijzen?

Volgens Paulus kan niemand de wet naleven, **tenzij ... je gelooft in Gods aanwezigheid, hulp en kracht**. Want dan kan het wel (ook volgens Paulus). Voorbeelden genoeg in het OT waaruit blijkt dat leven naar Gods geboden **niet te moeilijk was** (Deut 30:11). Lees over **Henoeh** (Gen 5:24), **Noach** (Gen 6:9), **Zacharias en zijn vrouw** (Lucas 1:6). Hoor wat **David** zegt in Psalm 17:3-5 en Psalm 18:21-27 (enz). Zo is er veel meer te noemen. Door geloof was **Abraham** God zo toegewijd dat hij zelfs zijn zoon wilde offeren (Gen 22). En hij is een vader (voorbeeld) voor alle gelovigen. Denk ook aan **Job** en hoe God in de hemel tegenover satan spreekt over Job (1:1,8; 2:3,10).

Wet doet zonde kennen – God gaf dáárvoor inderdaad zijn wet – als hulpmiddel, opdat zijn kinderen de zonden meer zouden herkennen en wegdoen. Als mensen dat niet deden kwam altijd de vraag aan de orde of ze wel geloofden (de kernzaak).

Overweeg in dit verband nog eens Romeinen 6:12,17; 1 Johannes 5:3,4.